

سیاست کیفری ایران در قبال مجازات‌های جایگزین اعدام در جرائم مربوط به مواد مخدر

محسن شمس

کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساوه، ساوه، ایران

چکیده

سال‌های متمادی است مجازات اعدام در جرائم مواد مخدر در نظام کیفری ایران وجود دارد و در قبال مجرمین به برخی جرائم مواد مخدر اعمال می‌شود. این مجازات در قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام و اصلاحیه این قانون در سال‌های ۱۳۶۷ و ۱۳۸۹ در موارد متعددی پیش‌بینی گردیده است. با توجه به اعدام تعداد قابل‌توجهی از مجرمین مواد مخدر و همچنین افزایش میزان وقوع جرائم مواد مخدر در طول سال‌های اجرای قانون فوق، این سؤال مطرح می‌شود که آیا کیفر اعدام توانسته است اهداف مجازات‌ها به‌ویژه هدف بازدارندگی عام را محقق کند؟ واقعیات جامعه و آمارهای رسمی ارائه شده بیانگر این واقعیت است که موفقیت کیفر اعدام در قانون مبارزه با مواد مخدر با توجه به افزایش میزان وقوع این جرائم در تأمین اهداف مجازات‌ها با تردید جدی مواجه است. نتایج این اثر نشان می‌دهد علیرغم اجرای مجازات‌های متعدد اعدام، کارایی ضعیف و ناتوانی آن در تأمین اهداف مجازات‌ها، عدم تناسب این کیفر با برخی رفتارهای مجرمانه موجود در قانون مزبور و نقض اصول حاکم بر مجازات‌ها به اثبات رسیده است. لذا سیاست کیفری برای تحقق عدالت کیفری و اهداف مجازات‌ها ناگزیر به استفاده از مجازات‌های جایگزین بوده است.

واژه‌های کلیدی: سیاست کیفری ایران، مجازات، مواد مخدر

مطالعات آینده پژوهی و سیاستگذاری

دوره ۶، شماره ۱، بهار ۱۳۹۹، صفحات ۱۰۹-۹۰